

Wspólna Polityka Rolna

polityką stabilnego, zrównoważonego i konkurencyjnego sektora rolnego

Dr Edmund Giejbowicz

Seminarium

***„Zrównoważone, inteligentne rolnictwo – WODA”
Chęciny, 10.10.2018.***

Ewolucja WPR

- **WPR została ustalona w 1962 r.** do realizacji celów określonych w Traktatach Rzymskich, które zakładały powszechny dostęp do żywności po przystępnych cenach oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu dochodów dla rolników
- **Reformy WPR** były odpowiedzią na zmieniające się uwarunkowania oraz pojawiające się nowe wyzwania
- **Celem kolejnych reform** była m.in. dalsza stabilizacja dochodów rolników, poprawa konkurencyjności sektora, dostosowanie polityki do wymagań handlu międzynarodowego, wsparcie młodych rolników i uwzględnienie rosnących wymagań europejskiego konsumenta
- **Rosnąca presja na środowisko i zmiany klimatu** zmuszały też do szerszego wprowadzania instrumentów towarzyszących, zachęcających rolników do stosowania metod bardziej przyjaznych środowisku, m.in. zasady współzależności czy zazielenienia

Rolnictwo a polityka wodna

- Rolnictwo odgrywa ważną rolę w zakresie zrównoważonego zarządzania ilością i jakością wody
- W Europie rolnictwo odpowiada za **1/3 zużycia wody**
- Obszary wiejskie mają największy udział w gruntach użytkowanych w Europie (ok. 50% powierzchni)
- Rolnictwo jest istotnym źródłem presji środowiskowych; **stanowi bowiem główne źródło zanieczyszczeń biogenych wody**
- Wykorzystanie nawozów i środków ochrony roślin znacząco zwiększyło się w ciągu ostatnich dekad

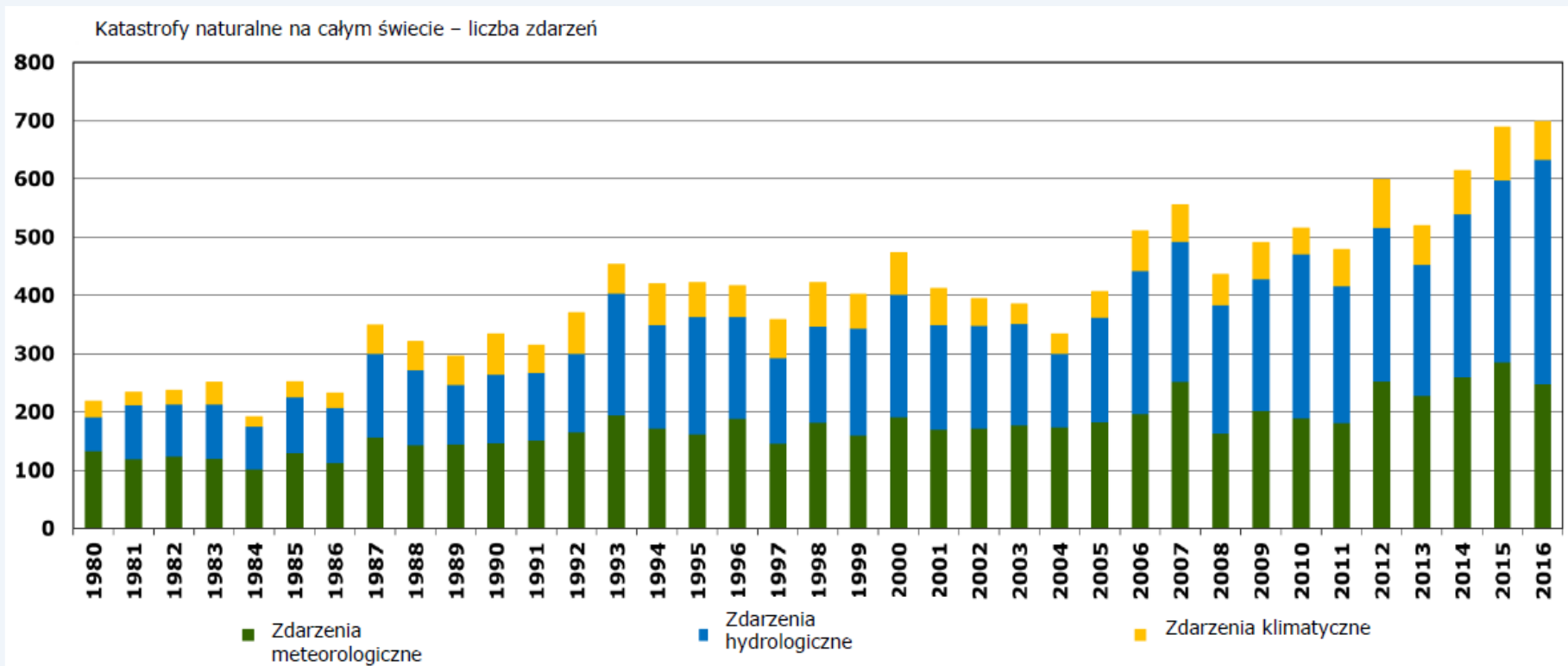
1991 r. – Dyrektywa Azotanowa, dotyczy ochrony wód przez zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego

2000 r. – Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW), ustanawia ramy prawne odnowienia oraz długofalowego zrównoważonego wykorzystania wody

Zmiany klimatyczne

W ostatnim trzydziestoleciu na świecie potroiła się liczba zdarzeń ekstremalnych, takich jak sztormy, huragany, powodzie, susze, ekstremalne temperatury czy pożary lasów

Koncepcja zrównoważonego rozwoju rolnictwa

Definicja FAO z 1987 r.

Zrównoważony rozwój rolnictwa „polega na takim wykorzystaniu i konserwacji zasobów naturalnych i takim zorientowaniu technologii i instytucji, aby uzyskać zaspokojenie ludzkich potrzeb i przyszłych pokoleń”

W ujęciu praktycznym istotą rolnictwa zrównoważonego jest **równoczesna i harmonijna realizacja celów produkcyjnych, ekonomicznych, ekologicznych i społecznych**

2017-11-29

Komunikat KE „Przyszłość rolnictwa i żywności”

2018-06-01

Propozycje legislacyjne KE dotyczące WPR po 2020 r.

Cele Wspólnej Polityki Rolnej po 2020 r.

CELE GŁÓWNE

- wspieranie inteligentnego, zdywersyfikowanego sektora rolnego zapewniającego bezpieczeństwo żywnościowe
- wsparcie działań na rzecz ochrony środowiska i klimatu
- wzmocnienie struktury społeczno-gospodarczej obszarów wiejskich

CELE SZCZEGÓŁOWE

ZAPEWNIENIE
GODZIWEGO
DOCHODU

ZWIĘKSZENIE
KONKURENCYJNOŚCI

PRZYWRÓCENIE
RÓWNOWAGI
W ŁAŃCUCHU
ŻYWNOŚCIOWYM

PRZECIWDZIAŁANIE
ZMIANIE KLIMATU

TROSKA O
ŚRODOWISKO

ZACHOWANIE
KRAJOBRAZU I
RÓŻNORODNOŚCI
BIOLOGICZNEJ

WSPARCIE
WYMIANY
POKOLEŃ

DYNAMICZNY
ROZWÓJ
OBSZARÓW
WIEJSKICH

OCHRONA JAKOŚCI
ŻYWNOŚCI I ZDROWIA

Mechanizm wdrażania zreformowanej WPR

Propozycje w zakresie środowiska i klimatu

- **Bardziej ambitne** cele w porównaniu z obecnym okresem programowania
- Wprowadzenie **systemu warunkowości** (połączone elementy zasady wzajemnej zgodności i „zazielenienia”) ściśle powiązanego z innymi przepisami dotyczącymi środowiska i klimatu
- Szacuje się, że **40% środków będzie przyczyniać się** do realizacji celów ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu
- Co najmniej **30% środków na rozwój obszarów wiejskich** należy przeznaczyć na interwencje związane z klimatem i środowiskiem
- **Rezerwa finansowa wykonania** w wysokości 5% środków na II filar, aby nagrodzić kraje, które zrealizowały swoje cele w zakresie klimatu, środowiska i bioróżnorodności

Działania w zakresie środowiska i klimatu

DOBROWOLNE programy dla rolników

- Rolnicy będą **nagradzani** za podejmowane przez nich zobowiązania rolnośrodowiskowe i klimatyczne wykraczające poza wymogi obowiązkowe.

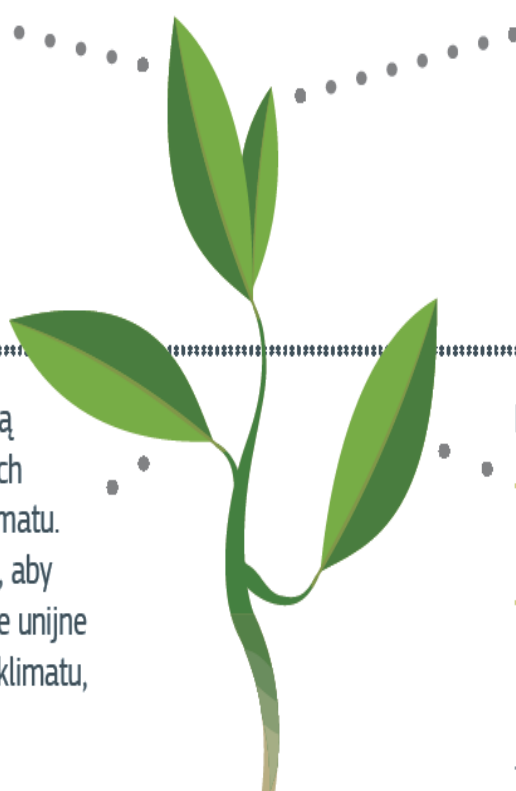
- Każde państwo członkowskie **opracuje ekoprogramy**, aby skłonić i zachęcić rolników do stosowania praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska, wykraczających poza wymogi obowiązkowe.

OBOWIĄZKOWE

- Wszystkie płatności bezpośrednie będą uwarunkowane spełnieniem surowszych wymogów w zakresie środowiska i klimatu. Wymogi, które rolnicy muszą spełniać, aby zagwarantować swój wkład w ambitne unijne cele w zakresie ochrony środowiska i klimatu, zostaną zaostrzone.

Nowe wymogi obejmują:

- zachowanie gleb bogatych w węgiel poprzez ochronę torfowisk i terenów podmokłych
- obowiązkową gospodarkę składnikami odżywczymi, aby poprawić jakość wody, ograniczyć emisje amoniaku i poziom podtlenu azotu
- płodozmian zamiast dywersyfikacji upraw

Zasada warunkowości

Środowisko i klimat

- Dyrektywy ptasia i siedliskowa
- Ramowa Dyrektywa wodna
- Dyrektywa azotanowa

Normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska dotyczące:

- zmiany klimatu
- wody
- gleby
- różnorodność biologiczna i elementy krajobrazu

Zdrowie publiczne, zwierząt i roślin

- Identyfikacja i rejestracja zwierząt
- Rozporządzenie dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin
- Dyrektywa na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów
- Dyrektywa dotycząca zakazu stosowania w gospodarstwach hodowlanych niektórych związków o działaniu hormonalnym
- Ogólne prawo żywnościowe
- Zgłaszanie chorób

Dobrostan zwierząt

Dyrektywy w sprawie ochrony:

- Cieląt
- Świń
- Zwierząt utrzymywanych w celach hodowlanych

PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNIE

- Podstawowe wsparcie dochodu do celów zrównoważonego rozwoju ("stabilności")
- Uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodu
- Uzupełniające wsparcie dochodu dla młodych rolników
- Płatności środowiskowe, klimatyczne
- Płatności związane z produkcją

ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

- Płatności środowiskowe, klimatyczne
- Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi i niekorzystnymi warunkami specyficznymi

Modernizacja WPR

- Obowiązek zaplanowania działań dotyczących **wymiany wiedzy i innowacji** w krajowych planach strategicznych
- Wymóg opracowania **strategii rozwoju technologii cyfrowych** w rolnictwie i na obszarach wiejskich w ramach krajowych planów strategicznych
- **10 mld euro z programu „Horyzont Europa”** na badania naukowe w dziedzinie żywności, rolnictwa, rozwoju wsi i biogospodarki

Rolnictwo precyzyjne

- Rozwiązaniem opartym na technologii cyfrowej jest rolnictwo precyzyjne
- Koncepcja rolnictwa precyzyjnego polega na innowacyjnych praktykach, pozwalających **uzyskać więcej mniejszym nakładem**
- Rolnictwo precyzyjne może w znaczący sposób przyczynić się do:
 - zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i poprawy jakości żywności
 - zrównoważenia środowiskowego produkcji rolnej
 - przyspieszenia przemian społecznych na wsi (wymiana pokoleń, młody rolnik)
- Wprowadzenie praktyk rolnictwa precyzyjnego wiąże się z **realizacją innych działań modernizacyjnych**, takich jak nabycie zaawansowanego sprzętu technicznego, rozbudowa sieci szerokopasmowych połączeń na obszarach wiejskich oraz zarządzanie dużą ilością danych

ZESPÓŁ ANALITYCZNY POLITYKI ROLNEJ

**przy Przewodniczącym Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Parlamentu Europejskiego**

**ul. Świętokrzyska 20, p. 202
00-002 Warszawa**

**www.zespolanalytyczny.eu
e-mail: kontakt@zespolanalytyczny.eu**

**Zespół Analityczny Polityki Rolnej
przy Przewodniczącym Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Parlamentu Europejskiego**

